

СВЯТА ЛІТУРГІЯ НА НАКЛАДАННЯ
ПАЛЛІЮ* І ВРУЧЕННЯ ПЕРСНЯ РИБАЛКИ
НА ПОЧАТОК ПЕТРОВОГО СЛУЖІННЯ
ЄПИСКОПА РИМУ
ПРОПОВІДЬ

*Площа Святого Петра
Вівторок, 19 березня 2013 року,
празник Святого Йосифа Обручника*

Дорогі брати і сестри!

Дякую Господеві за можливість служити цю Святу Літургію на початок Петрового Служіння у празник святого Йосифа, Обручника Непорочної Діви Марії і покровителя Вселенської Церкви. Сьогоднішній збіг у

* Паллій (з лат. pallium) – один з елементів літургійного одягу Папи Римського. Це вузька стрічка, зіткана з білої овечої вовни, яка має подвійне символічне значення: по-перше – символізує Христа як Доброго Пастиря, по-друге – символізує розп'ятого Агнця, що взяв на себе гріхи світу, задля його спасіння. Папа Венедикт XVI під час *Проповіді на Святій Літургії на початок Петрового Служіння*, 25 квітня 2005 року, сказав, що «...шерсть ягняти призначена символізувати загублену вівцю, а також і ту, яка хвора чи слабка, яку пастир кладе на свої рамена і несе до води життя».

святкуванні має вагоме значення, і також є днем іменин мого шанованого попередника. Цього дня ми по-особливому єднаємося з ним у молитві, сповненої любові та вдячності.

Щиро вітаю братів-кардиналів і єпископів, священників, дияконів, монахів і монахинь та всіх вірних. Щиро дякую присутнім тут представникам інших Церков і церковних спільнот, а також представникам єврейської громади й інших релігійних організацій. Сердечно вітаю керівників держав та урядів, офіційних делегатів із різних країн світу й дипломатичний корпус.

У сьогоднішньому Євангелії ми чули, що «Йосиф зробив, як звелів йому ангел Господній: прийняв свою жінку» (Мт. 1,24). Ці слова вже вказують на місію, яку доручив Бог Йосифові: бути опікуном. Ким потрібно опікуватися? Марією та Ісусом, але згодом ця опіка поширюється на всю Церкву, як про це сказав блаженний Іван Павло II: «Святий Йосиф, який з великою люб'язністю опікувався Марією і з радістю посвятив себе вихованню Ісуса Христа, в такий спосіб охороняє і захищає містичне тіло Відкупителя, Церкву, якої прикладом і зразком для наслідування є Діва Марія» (Апостольське звернення *Опікун Відкупителя*).

Як Йосиф виконував цю опіку? Скромно, смиренно, у тиші, залишаючись постійно присутнім і цілковито вірним, навіть тоді, коли чогось не розумів. Від одруження з Марією і аж до події, коли дванадцятилітнього Ісуса знайшли у Єрусалимському храмі, Йосиф щомиті супроводжує їх турботливо і з любов'ю. Він поруч із

Марією, своєю дружиною, і в радісні, і у важкі моменти життя: прямуючи на перепис до Вифлеєму, і в трепетні та радісні години пологів; у драматичний момент утечі до Єгипту і під час відчайдушних пошуків свого Сина у храмі; а потім у щоденному житті в Назареті, у майстерні, де навчав Ісуса ремесла.

Як Йосиф переживав своє покликання опікуна Марії, Ісуса та Церкви? Він постійно слухав голосу Бога, був відкритим на Його знаки, готовим виконувати Божий задум, а не власні плани. Саме цього Бог вимагав і від Давида, як ми чули в Першому читанні: Бог не хоче дому, що збудувала людина, а бажає вірності Його Слову, Його задуму. Це сам Бог зводить дім, але із живого каміння, позначеного його Духом. Йосиф – «опікун», тому що вмів слухати Бога, дозволяє Божій волі вести себе, а тому він стає ще чутливішим до довірених йому осіб, вмів реалістично відчитувати значення подій, уважний до того, що його оточує, і вмів ухвалювати мудрі рішення. На його прикладі, дорогі друзі, видно, як треба відповідати на поклик Бога – відкрито, з готовністю, але бачимо також, хто є центром християнського покликання – це Христос! Оберігаймо Христа в нашому житті, щоб оберігати інших, щоб оберігати творіння!

Проте покликання опікуна стосується не лише нас, християн, – воно має вимір, який передує усьому і є тільки людським, охоплює всіх. Важливо оберігати все творіння, красу творіння, як сказано у Книзі Буття і як нам показав Святий Франциск Ассизький: мати пошану до кожного Божого створіння та довіклля, у якому живемо. Це означає оберігати людей, з любов'ю турбу-

ватися про всіх, про кожную особу, а особливо про дітей, осіб похилого віку – тих, хто слабший і часто перебуває десь на маргінесах наших сердець. Піклуватися в сім'ї один про одного: подружжя взаємно себе оберігає, потім батьки турбуються про дітей, а згодом діти стають опікунами батьків. Це також означає щиро переживати дружбу, яка є взаємним оберіганням у довірі, пошані й добрі. По суті, усе довірене опіці людини. Це відповідальність, яка стосується нас усіх. Будьте хранителями Божих дарів!

Якщо ж людина не має потреби оберігати, якщо ми не турбуємося про створіння і братів, тоді руйнація прокладає собі шлях і серце стає черствим. У кожную історичну епоху, на жаль, є свої іроди, які вигадують образи смерті, спотворюють обличчя чоловіка і жінки.

Дуже прошу всіх, хто виконує відповідальні завдання в економічній, політичній і суспільній сферах, – усіх чоловіків і жінок доброї волі: будьмо хранителями творіння, задуму Бога, втіленого у природі, хранителями інших людей і довкілля; не дозволюмо, щоб ознаки руйнації і смерті супроводжували наш світ! Проте, щоб «охороняти», ми повинні також піклуватися про себе! Не забуваймо, що ненависть, заздрість, гординя засмічують наше життя! Отже, охороняти – означає чувати над нашими почуттями, над нашим серцем, тому що саме з нього походять добрі та злі наміри: і ті, що будують, і ті, що руйнують! Не біймося доброти та ніжності!

Тут ще зазначу: турбота, опіка вимагає доброти, вимагає жити з ніжністю. У Євангеліях святий Йосиф показаний чоловіком міцним і відважним, робітником,

однак його душа дуже ніжна. Це не чеснота слабкої людини, а навпаки, свідчить про душевну силу та здатність виявляти увагу, співчуття, справжню відкритість іншій людині, а також любов. Не біймося доброти та ніжності!

Сьогодні разом зі святом святого Йосифа вшановуємо і початок служіння нового Єпископа Риму, Наступника Петра, яке також передбачає владу. Безсумнівно, Ісус Христос дав Петрові владу, але про яку владу йдеться? Після триразового питання, яке Ісус ставить Петрові про його любов, йде триразове запрошення: паси Мої ягнята, паси Мої вівці. Ніколи не забуваймо, що справжня влада – це служіння, що Папа також, щоб керувати, мусить дедалі більше входити у це служіння, яке сягає своєї осейної вершини на хресті; повинен дивитися на покірне, конкретне, сповнене багатства віри служіння святого Йосифа, і так, як він, відкривати обійми, щоб оберігати увесь Божий народ та приймати з любов'ю і ніжністю все людство, особливо убогих, слабких, найменших, тих, яких євангелист Матей описує у Страшному суді про любов: голодних, спраглих, чужинців, нагих, ув'язнених (пор. Мт. 25,31–46). Лише той, хто служить із любов'ю, вміє оберігати!

В апостольському читанні святий Павло говорить про Авраама, який «проти надії надіявшись, повірив» (Рим. 4,18). Проти надії надіявшись, повірив! Також і сьогодні посеред сірого неба ми потребуємо бачити промінь надії і давати надію самим собі. Оберігати творіння, кожного чоловіка і кожену жінку, з поглядом, сповненим

ніжності та любові, – це означає відкрити горизонт надії, відкрити промінчик світла посеред безлічі хмар; це нести тепло надії! І для людини віруючої, як наприклад, Авраама, святого Йосифа, для нас, християн, надія, яку несемо, містить горизонт Бога, який був нам відкритий у Христі; ця надія побудована на скелі, якою є Бог.

Оберігати Ісуса з Марією, оберігати все творіння, оберігати кожну особу, особливо найубогіших, оберігати самих себе – ось служіння, яке покликаний виконувати Єпископ Риму. Однак до цього служіння покликані ми всі, щоб засяяла зоря надії. Тож з любов'ю оберігаймо те, що нам подарував Бог!

Прошу заступництва Пресвятої Діви Марії, святого Йосифа, святих Петра і Павла, святого Франциска, щоб Святий Дух супроводжував мене у служінні, а всіх Вас закликаю: моліться за мене! Амінь.